ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дархан Уул аймгийн Дархан сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ДАА-2024/113/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Дархан-Уул аймаг 2024 он	Газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ш.Мөнхбаяр Утас:70373089, 99023682 Цахим хаяг:munkhbayarsh@audit.gov.mn Аудитын менежер: У.Батсүрэн Утас:99023682 Цахим хаяг: batsurenu@audit.gov.mn Ахлах аудитор: С.Батцэцэг Утас:99377479 Цахим хаяг: battsetsegs@audit.gov.mn Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Пийк-Ом Аудит ХХК Захирал: Б.Жаргалсайхан Утас:99862066 Цахим хаяг:peakomaudit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ДАРХАН-УУЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Бурхантын гудамж-1,14 дүгээр баг, Дархан сум,
Дархан-Уул аймаг, 45059,
Утас: 7037-3089, Факс: (976) 7037-3089
Цахим шуудан: darkhanuul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2024.02.26 № 91

танай ______________-ны №______________ -т

ДАРХАН СУМЫН 3 ДУГААР ЦЭЦЭРЛЭГИЙН
ЭРХЛЭГЧ М.СОЁЛМАА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Боловсрол, шинжлэх ухааны яамны төрийн нарийн бичгийн даргын 2023 оны 2/674 тоот албан бичгээр "Үнэлгээний тов тогтоох тухай" чиглэлийн хүрээнд, Боловсролын үнэлгээний төвийн 2023 оны 03 сарын 30-ны өдрийн шийдвэрээр сургуулийн өмнөх боловсролын сургалтын байгууллага, багшийн ажлын гүйцэтгэлийн үнэлгээг бүх орон нутгийн түвшинд зохион байгуулсан байна.

Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн 2023 онд хэрэгжүүлэх арга хэмжээний нийт төсвийн гүйцэтгэл 86.5 хувийн биелэлттэй байна.

Аудитын гол асуудал

Засгийн Газрын 2023 оны 06 дугаар сарын 21-ны өдрийн 240, 241 дүгээр тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалин хөлсийг шинэчлэн тогтоож, Боловсрол, шинжлэх ухааны газрын даргын 2023 оны 11 дүгээр сарын 21-ны өдрийн А/109 тоот тушаалаар сургалтын байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээний үр дүнгийн урамшууллыг нийт багш, ажилчдыг хамруулан олгохоор шийдвэрлэсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн шууд захирагч бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Дархан-Уул аймгийн Дархан сумын 3 дугаар цэцэрлэг нь 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 4 зорилтын хүрээнд 51 арга хэмжээ төлөвлөж, хэрэгжилтийг 96 хувиар тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ш.МӨНХБАЯР

9022809
4517143826

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**48,954,243.40**	**166,360,368.41**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**10,223,467.40**	**109,832,453.41**
31200	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**10,223,467.40**	**109,832,453.41**
31210	**Төгрөг**	**10,223,467.40**	**109,832,453.41**
31211	Төрийн сангийн харилцах	10,223,467.40	109,832,453.41
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**38,730,776.00**	**56,527,915.00**
35100	**Түүхий эд материал**	**2,298,320.00**	**2,298,320.00**
35400	**Хангамжийн материал**	**36,432,456.00**	**54,229,595.00**
35410	Бичиг хэргийн материал	603,000.00	1,156,000.00
35420	Аж ахуйн материал	25,432,836.00	38,924,560.00
35450	Барилгын засварын материал	1,589,000.00	1,589,000.00
35460	Хүнсний материал	8,807,620.00	6,730,185.00
35470	Бусад хангамжийн материал	0	5,829,850.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,454,455,720.76**	**1,411,810,186.50**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**1,454,455,720.76**	**1,411,810,186.50**
39200	**Биет хөрөнгө**	**1,324,530,860.60**	**1,282,110,186.30**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,368,949,523.00	1,368,949,523.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(109,058,605.15)	(139,227,113.59)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	45,051,070.00	48,791,070.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(18,096,240.60)	(26,119,850.92)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	58,834,398.07	58,834,398.07
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(28,873,996.46)	(36,327,284.96)
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,811,068.26)	(2,326,335.30)
39217	Ном	1,380,480.00	1,380,480.00
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**129,924,860.16**	**129,700,000.20**
39301	Програм хангамж	1,124,300.00	1,124,300.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(899,439.84)	(1,124,299.80)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	129,700,000.00	129,700,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,503,409,964.16**	**1,578,170,554.91**
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	0.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,503,409,964.16**	**1,578,170,554.91**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**1,503,409,964.16**	**1,578,170,554.91**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	469,207,470.20	469,207,470.20
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	469,207,470.20	469,207,470.20
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**658,460,460.85**	**733,221,051.60**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(844,949,503.31)	658,460,460.85
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,503,409,964.16	74,760,590.75
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	375,742,033.11	375,742,033.11
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,503,409,964.16**	**1,578,170,554.91**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**2,096,489,787.89**	**898,477,713.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,522,136,590.89**	**83,297,113.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**1,522,136,590.89**	**83,297,113.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**2,494,000.00**	**35,000.00**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	35,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	2,494,000.00	0.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	1,488,500,227.74	3,740,000.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	31,142,363.15	79,522,113.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**574,353,197.00**	**815,180,600.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**513,981,800.00**	**768,942,500.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	513,981,800.00	768,942,500.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**70,000.00**	**0.00**
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	70,000.00	0.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**60,301,397.00**	**46,238,100.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	60,301,397.00	46,238,100.00
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**593,079,823.57**	**823,717,122.25**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**593,079,823.57**	**823,717,122.25**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**585,833,731.82**	**811,658,921.72**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**380,743,033.00**	**480,820,885.21**
210101	Үндсэн цалин	265,495,945.00	325,601,369.84
210102	Нэмэгдэл	76,839,739.00	136,346,499.37
210104	Урамшуулал	24,844,182.00	18,873,016.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	13,563,167.00	0.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**47,523,057.60**	**60,107,168.78**
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,308,260.60	41,115,822.78
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,802,400.00	4,837,157.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,041,900.00	3,858,726.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	760,300.00	936,549.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,610,197.00	9,358,914.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**26,270,108.25**	**37,012,399.47**
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,111,083.00	9,960,306.69
210302	Түлш, халаалт	9,588,907.25	13,280,192.12
210303	Цэвэр, бохир ус	10,570,118.00	13,771,900.66
2105	**Нормативт зардал**	**66,175,226.15**	**91,830,695.00**

210502	Хоол, хүнс	66,175,226.15	91,830,695.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**3,493,300.00**	**65,107,443.00**
210604	Урсгал засвар	3,493,300.00	65,107,443.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,258,000.00**	**1,558,800.00**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,258,000.00	1,558,800.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**60,371,006.82**	**75,221,530.26**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,955,000.00	24,015,996.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,627,600.00	4,820,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	44,788,406.82	46,385,534.26
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**7,246,091.75**	**12,058,200.53**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**5,066,200.00**	**10,132,500.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,066,200.00	10,132,500.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**2,179,891.75**	**1,925,700.53**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,179,891.75	1,925,700.53
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**1,503,409,964.32**	**74,760,590.75**
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**0.16**	**0.00**
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	0.16	0.00
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**1,503,409,964.16**	**74,760,590.75**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**574,353,197.00**	**815,215,600.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**0**	**35,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**0**	**35,000.00**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**0**	**35,000.00**
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0	35,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**574,353,197.00**	**815,180,600.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**513,981,800.00**	**768,942,500.00**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	513,981,800.00	768,942,500.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**70,000.00**	**0**
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	70,000.00	0
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**60,301,397.00**	**46,238,100.00**

132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	60,301,397.00	46,238,100.00
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**555,879,829.60**	**715,606,613.99**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**555,879,829.60**	**715,606,613.99**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**548,633,737.85**	**703,548,413.46**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**380,743,033.00**	**480,820,885.21**
210101	Үндсэн цалин	265,495,945.00	325,601,369.84
210102	Нэмэгдэл	76,839,739.00	136,346,499.37
210104	Урамшуулал	24,844,182.00	18,873,016.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	13,563,167.00	0
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**47,523,057.60**	**60,107,168.78**
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,308,260.60	41,115,822.78
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,802,400.00	4,837,157.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,041,900.00	3,858,726.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	760,300.00	936,549.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,610,197.00	9,358,914.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**26,270,108.25**	**37,012,399.47**
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,111,083.00	9,960,306.69
210302	Түлш, халаалт	9,588,907.25	13,280,192.12
210303	Цэвэр, бохир ус	10,570,118.00	13,771,900.66
2105	**Нормативт зардал**	**72,135,339.00**	**89,753,260.00**
210502	Хоол, хүнс	72,135,339.00	89,753,260.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**6,200,000.00**	**7,300,000.00**
210604	Урсгал засвар	6,200,000.00	7,300,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,258,000.00**	**1,558,800.00**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,258,000.00	1,558,800.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**14,504,200.00**	**26,995,900.00**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,704,200.00	22,319,400.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,800,000.00	4,676,500.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**7,246,091.75**	**12,058,200.53**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**5,066,200.00**	**10,132,500.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,066,200.00	10,132,500.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**2,179,891.75**	**1,925,700.53**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,179,891.75	1,925,700.53
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**18,473,367.40**	**99,608,986.01**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**8,249,900.00**	**0.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**8,249,900.00**	**0.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**8,249,900.00**	**0.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	8,249,900.00	0.00

VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**(8,249,900.00)**	**0.00**
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**10,223,467.40**	**99,608,986.01**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	10,223,467.40
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	10,223,467.40	109,832,453.41

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**469,207,470.20**	**375,742,033.11**	**671,166,587.58**	**1,516,116,090.89**
2	**Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт**				
3	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**469,207,470.20**	**375,742,033.11**	**671,166,587.58**	**1,516,116,090.89**
4	**Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
5	**Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
6	**Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
7	**Өмчид гарсан өөрчлөлт**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
8	**Зарласан ногдол ашиг**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
9	**Тайлант үеийн үр дүн**	**0.00**	**0**	**12,706,126.73**	**1,503,409,964.16**
10	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**469,207,470.20**	**375,742,033.11**	**658,460,460.85**	**1,503,409,964.16**
11	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**469,207,470.20**	**375,742,033.11**	**658,460,460.85**	**1,503,409,964.16**
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
13	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**469,207,470.20**	**375,742,033.11**	**658,460,460.85**	**1,503,409,964.16**
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
18	Зарласан ногдол ашиг	**0.00**	**0.00**	**0.00**	**0.00**
19	Тайлант үеийн үр дүн	**0.00**	**0.00**	74,760,590.75	74,760,590.75
20	**2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл**	**469,207,470.20**	**375,742,033.11**	**733,221,051.60**	**1,578,170,554.91**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Хувь
I	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**825,404,100.00**	**713,645,913.46**	(111,758,186.54)	**86.5**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**825,404,100.00**	**713,645,913.46**	(111,758,186.54)	**86.5**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**815,271,600.00**	**703,513,413.46**	(111,758,186.54)	**86.3**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**568,592,900.00**	**480,820,885.21**	(87,772,014.79)	**84.6**
210101	Үндсэн цалин	374,516,900.00	325,601,369.84	(48,915,530.16)	**86.9**
210102	Нэмэгдэл	175,621,800.00	136,346,499.37	(39,275,300.63)	**77.6**
210104	Урамшуулал	18,454,200.00	18,873,016.00	418,816.00	**102.3**
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**69,625,100.00**	**60,107,168.78**	(9,517,931.22)	**86.3**
210201	Тэтгэврийн даатгал	47,344,500.00	41,115,822.78	(6,228,677.22)	**86.8**
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,570,200.00	4,837,157.00	(733,043.00)	**86.8**
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,456,300.00	3,858,726.00	(597,574.00)	**86.6**
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,114,100.00	936,549.00	(177,551.00)	**84.1**
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,140,000.00	9,358,914.00	(1,781,086.00)	**84.0**
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**38,938,100.00**	**37,012,399.47**	1,925,700.53	**95.1**
210301	Гэрэл, цахилгаан	15,505,700.00	9,960,306.69	5,545,393.31	**64.2**
210302	Түлш, халаалт	16,091,500.00	13,280,192.12	2,811,307.88	**82.5**
210303	Цэвэр, бохир ус	7,340,900.00	13,771,900.66	6,431,000.66	**187.6**
2105	**Нормативт зардал**	**101,109,500.00**	**89,753,260.00**	(11,356,240.00)	**88.8**
210502	Хоол, хүнс	101,109,500.00	89,753,260.00	(11,356,240.00)	**88.8**
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**7,300,000.00**	**7,300,000.00**	0.00	**100.0**
210604	Урсгал засвар	7,300,000.00	7,300,000.00	**0.00**	**100.0**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**1,558,800.00**	**1,558,800.00**	**0.00**	**100.0**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,558,800.00	1,558,800.00	**0.00**	**100.0**
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**28,147,200.00**	**26,960,900.00**	**(1,186,300.00)**	**95.8**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	23,470,700.00	22,284,400.00	**(1,186,300.00)**	**94.9**
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,676,500.00	4,676,500.00	**0.00**	**100.0**
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**10,132,500.00**	**10,132,500.00**	**0.00**	**100.0**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**10,132,500.00**	**10,132,500.00**	**0.00**	**100.0**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	10,132,500.00	10,132,500.00	**0.00**	**100.0**
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**825,404,100.00**	**813,254,899.47**	**(12,149,200.53)**	**98.5**
31	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**768,942,500.00**	**768,942,500.00**	**0.00**	**100.0**
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	768,942,500.00	768,942,500.00	**0.00**	**100.0**
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	46,238,100.00	44,312,399.47	**0.00**	**95.8**
132001	Орон нутгийн төсвөөс	46,238,100.00	44,312,399.47	**0.00**	**95.8**
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**0.00**			

1200041	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-			
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	10,223,500.00		**10,223,500.00**	**0.0**
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		10,223,467.40	**10,223,467.40**	**0.0**
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		**109,832,453.41**	**109,832,453.41**	**0.0**
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	**0.00**	**100.0**
610001	Төсвийн байгууллага	31	31	**0.00**	**100.0**
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	31	31	**0.00**	**100.0**
620001	Удирдах ажилтан	1	1	**0.00**	**100.0**
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	23	23	**0.00**	**100.0**
62003	Үйлчлэх ажилтан	7	7	**0.00**	**100.0**
631001	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	290	200		**69.0**

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан байхгүй байна.

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 7,530.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 35.0 мянган төгрөгийн 1 алдааг аудитын явцад залруулж, 7,495.6 мянган төгрөгийн зөрчилд 3 зөвлөмж өглөө.

3.1 Залруулсан алдаа

2023 оны санхүүгийн тайлангийн өмчийн өөрчлөлтийн тайланг 35.0 мянган төгрөгийн алдаатай тайлагнасан нь УСНББОУС 1 “Санхүүгийн тайлангийн толилуулга”, “Үнэлгээ ба хуваарилалт” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын 2.1.4 “Санхүүгийн бүртгэл, тайлан нь бодит баримт, тоо мэдээнд үндэслэсэн байх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2 "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна" гэсэн заалтын дагуу залруулав.

3.2 Төлбөрийн акт

Тайлант онд төлбөрийн акт тогтоох зөрчилтэй асуудал илрээгүй болно.

3.3 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага хүргүүлэх зөрчилтэй асуудал илрээгүй болно.

3.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Цалингийн данстай холбоотой асуудал

<u>Илрүүлэлт</u>:

Нягтлан бодогч Б.Энхзулд БШУЯ-ны 2/3151 тоот албан бичгийг үндэслэн эрхлэгчийн 2023 оны 07 сарын 04-ны өдрийн А/28 тоот тушаалаар 1,480.6 мянган төгрөгийн балансын урамшууллыг улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулалтай давхардуулан олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, Төрийн албаны тухай хуулийн 51 дүгээр зүйлийн 51.1.4 дэх “Улирлын ажлын үр дүнгээр мөнгөн урамшуулал олгох”, Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралт 4.6. "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн багшийн улирлын ажлын гүйцэтгэл, үр дүнд үндэслэн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 25 хүртэл хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн урамшууллыг сар бүр тооцож, улирал бүр олгоно. Улирлын ажлын гүйцэтгэл, үр дүнд үндэслэн

тооцох урамшууллын хэмжээг энэ журмын 4.5-д заасан аргачлалд тусгана" гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн ба “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна

Өгсөн зөвлөмж:

Цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх.

2. Бараа материалын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Үндсэн хөрөнгийн шинж чанартай 5,280.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг бараа материалын дансанд бүртгэлтэй байна. Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 06 дугаар сарын 18-ны өдрийн 271 тоот тогтоолын 2.2-д “ Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй боловч үндсэн хөрөнгийн шинжийг агуулаагүй, элэгдэл байгуулахад тохиромжгүй хөрөнгийг эргэлтийн хөрөнгийн дансанд шилжүүлэх, үндсэн хөрөнгийн шинжийг агуулсан хөрөнгийг үндсэн хөрөнгийн дансанд шилжүүлэх, үндсэн хөрөнгийн дансны ангилал хооронд шилжүүлэх асуудлыг судлан, тухай бүр зөвшөөрөл олгож байх” гэсэн заалт “Үнэлгээ ба хуваарилалт” батламж мэдэгдэлтэй тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Эргэлтийн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй үндсэн хөрөнгийн шинжийг агуулсан хөрөнгийг үндсэн хөрөнгийн дансанд шилжүүлэх арга хэмжээ авах.

Төсвийн орлого, зарлага, хөрөнгө, өр төлбөрийн гүйлгээг бууруулах бичилт хийхгүй байх

3. Үндсэн хөрөнгийн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Үндсэн хөрөнгийн дансанд элэгдлээрээ өртгөө нөхсөн ашиглагдахгүй байгаа болон ашиглагдаж байгаа 5 нэр төрлийн 735,0 мянган төгрөгийн хөрөнгө бүртгэлтэй байна. Энэ нь УСНББОУС үндсэн хөрөнгө 17-ийн 49 Дахин үнэлэгдсэн хөрөнгийн бодит үнэ цэнэ нь дансны үнээс материаллаг ялгаатай байвал цаашид дахин үнэлэх зайлшгүй шаардлагатай " гэсэн заалтын дагуу дахин үнэлгээ хийх шийдвэрийг гаргуулан дахин үнэлгээг хийлгэн санхүүгийн тайланд тусгаж байх.

Өгсөн зөвлөмж:

Тэг үлдэгдэлтэй хөрөнгийг заавар журмын дагуу дахин үнэлэх, актлуулах саналыг холбогдох дээд газарт хүргүүлэн шийдвэрлүүлэх.

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5 -д заасан хугацаанд ирүүлж, биелэлтийг Дархан-Уул аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 05 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн үр дүнгийн тайланг залруулсан	1	35.0			1	35.0	1	35.0				
Дүн	**1**	**35.0**			**1**	**35.0**	**1**	**35.0**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил	Үүнээс				
		Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж	Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	Хууль, хяналтын байгууллагад

											шилжүүлсэн асуудал	
	То о	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Балансын урамшууллыг улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулалтай давхардуулан олгосон	1	1,480.6					1	1,480.6				
Бараа материалын дансанд үндсэн хөрөнгийн шинж чанартай хөрөнгө бүртгэлтэй байна	1	5,280.0					1	5,280.0				
Үндсэн хөрөнгийн дансанд тэг үлдэгдэлтэй хөрөнгө бүртгэлтэй байна.	1	735,0					1	735,0				
	3	**7,495.6**					**3**	**7,495.6**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5, 6.4.5-д заасан цалингийн зардлаас бусад орлого, зарлагын 503,085.1 мянган төгрөгийн 84 гүйлгээ, 6.4.8-д заасан бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрээс 4,871.4 мянган төгрөгийн 1 шийдвэр тус тус мэдээлээгүй байна.	1	507,956.5					1	507,956.5
Дүн	**1**	**507,956.5**					**1**	**507,956.5**
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн	**1**	**507,956.5**					**1**	**507,956.5**